

Aanbevelingen

De Ombudsdienst Pensioenen kan twee soorten aanbevelingen doen.

Overeenkomstig artikel 16 van het oprichtingsbesluit kunnen wij aan de pensioendiensten elke aanbeveling richten die wij nuttig achten.

Met deze officiële aanbevelingen nodigen wij de pensioendienst uit om zijn beslissingen en/of werkwijze te herzien wanneer wij vastgesteld hebben dat deze niet in overeenstemming zijn met de wetten en reglementen of met de principes van behoorlijk bestuur of nog wanneer wij de billijkheid inroepen.

De algemene aanbevelingen worden gedaan in het jaarverslag of in voorkomend geval in de tussentijdse verslagen op basis van artikel 17 van het oprichtingsbesluit. Zij worden bijgevolg gericht tot de wetgevende en de uitvoerende macht. Met deze aanbevelingen beogen wij in eerste instantie verbetering van de wetgeving en de reglementen en oplossingen voor vastgestelde disfuncties.

Dit jaar achten wij het niet nuttig om aanbevelingen te formuleren. Wij hebben wel twee van onze vroegere aanbevelingen geactualiseerd en uitgebreid. Overigens hernemen wij ook de aanbevelingen uit de jaarverslagen van 1999 tot 2004 en vermelden het gevolg dat eraan gegeven werd.

Aanbevelingen 2005
Aanbevelingen 2004,
2003, 2002, 2001, 2000
en 1999

Aanbevelingen 2005

Algemene aanbeveling 2004/2 Actualisatie en uitbreiding

Inzake de inkomsgrenzen voor de cumulatie van een pensioen met een beroepsactiviteit: overgaan tot een harmonisering inzake toegelaten arbeid in de drie stelsels – zie p. 94

Twee algemene aanbevelingen uit het Jaarverslag 2004 (JV 2004, AA 2004/1 en AA 2004/2) handelden over de cumulatie van pensioenen met een toegelaten beroepsactiviteit. Ook in ons Jaarverslag 2002 formuleerden wij twee algemene aanbevelingen over de toegelaten activiteit (JV 2002, AA 2002/5 en 2002/6).

Net zoals andere jaren ontving het College ook in dit werkingsjaar verschillende klachten inzake de toegelaten arbeid. Het merendeel van de klachten was van dezelfde aard. Toch vertoonden sommige klachten eigen specifieke kenmerken die soms schokkend waren voor de gepensioneerde. Dit is onder andere het geval wanneer voor een zelfde jaar en voor een zelfde beroepsactiviteit er twee verschillende grenzen inzake toegelaten arbeid worden gehanteerd afhankelijk van het betrokken pensioenstelsel.

Het College acht het niet nuttig om op basis van deze nieuwe dossiers tot een Algemene aanbeveling over te gaan. Het wenst echter wel de draagwijdte en het toepassingsgebied van de vroegere algemene aanbevelingen te verbreden.

Deze beogen een einde te stellen aan het ongeoorloofde onderscheid, om niet te zeggen de discriminatie, tussen gepensioneerden uit de openbare sector en deze in de regeling voor werknemers of zelfstandigen inzake de cumulatie tussen een pensioen en inkomsten uit een beroepsactiviteit.

Meer in het bijzonder herhalen wij het gedeelte van onze Algemene aanbeveling 2004/2 die tot doel heeft te komen *tot een harmonisatie van de toegelaten arbeid tussen de drie pensioenstelsels* zodat ook de situatie zoals beschreven in dit Jaarverslag beoogd wordt.

Door het feit dat een gepensioneerde vrouw de pensioenleeftijd bereikt in het stelsel der werknemers of zelfstandigen is de toepasselijke jaargrens verschillend (en hoger) ten opzichte van deze toegepast inzake de cumulatie van een beroepsactiviteit en een pensioen in de openbare sector.

Voor een beter begrip van de situatie verwijzen wij de lezer naar Deel 2, Analyse van de dossiers, Pensioendienst voor de overheidssector.

Wij zijn er ons bewust van dat de toestand zoals beschreven in dit Jaarverslag slechts tijdelijk is en vanaf 1 januari 2009 spontaan opgelost wordt omdat vanaf dan de pensioenleeftijd in de drie stelsels zowel voor mannen als voor vrouwen dezelfde is. Toch willen wij erop aandringen dat, net zoals in

onze Aanbeveling 2004/2, de harmonisering van de wetteksten een terugwerkende kracht zou hebben.

In afwachting en ondanks de aldus uitgebreide algemene aanbeveling en rekening houdend met het tijdelijke karakter van het probleem hebben wij toch aan de verschillende pensioendiensten voorgesteld om hun informatieverstrekking betreffende de toegelaten arbeid aan te vullen en te verbeteren zowel in hun algemene informatie (standaardformulieren, brochures, internet, ...) als in hun antwoorden op vragen van gepensioneerden.

Een bijzondere aandacht is vereist wanneer er verschillende pensioenen in verschillende stelsels samenkomen. De aan de gepensioneerden verstrekte inlichtingen zouden op zijn minst moeten vermelden dat er in verschillende stelsels verschillende regels voor de vaststelling van de toegelaten grensbedragen kunnen bestaan. Wanneer de gepensioneerde aan verschillende stelsels onderworpen is, zouden de pensioendiensten niet mogen aarzelen om de vragen ook aan de andere diensten over te maken opdat de informatie die verstrekt wordt zo volledig mogelijk zou zijn.

Algemene aanbeveling 2003/2 Actualisatie en uitbreiding

Inzake het drempelbedrag waaronder een pensioen niet toegekend wordt: uitbreiding tot alle mogelijke situaties – zie p. 141

Met onze Algemene aanbeveling 2003/2 stelden wij voor om in het geval van een gemengde loopbaan als werknemer en zelfstandige het pensioen toch toe te kennen wanneer de som van de pensioenbedragen als werknemer en zelfstandige het drempelbedrag overschrijdt.

In het licht van de tijdens dit werkingsjaar behandelde dossiers kunnen wij niet anders dan onze Algemene aanbeveling 2003/2 herhalen en zelfs de mogelijkheid onderzoeken om deze uit te breiden.

In het kader van de gemengde loopbanen hebben wij aanbevolen: “als de som van de pensioenbedragen als werknemer en zelfstandige het drempelbedrag overschrijdt, zou het pensioen in beide stelsels moeten toegekend worden”.

Wij zetten het woord “som” schuin. Hierdoor willen wij zo veel mogelijk verschillende situaties beogen die zich zouden kunnen voordoen. Deze regel zou volgens ons moeten kunnen toegepast worden ongeacht het pensioenstelsel en zeker ongeacht de aard van de pensioenen.

Onder de verschillende situaties, waarvan men het best een lijst zou opmaken, is er het geval van de cumulatie van een pensioen als uit de echt gescheiden echtgenoot van een zelfstandige en het rustpensioen als zelfstandige.

Rekening houdende met wat voorafgaat, en los van budgettaire weerleggingen, lijkt het ons aangewezen om na te gaan welke de noodzakelijk voorwaarden of de in de weg staande obstakels zijn om deze aanbeveling te kunnen uitvoeren.

Een eerste stap zou er in bestaan om de mogelijkheid te overwegen om de verschillen af te schaffen tussen een rustpensioen en een pensioen als uit de echt gescheiden echtgenoot in de regeling voor zelfstandigen.

Aanbevelingen 2004, 2003, 2002, 2001, 2000 en 1999

Algemene aanbeveling 2004/1 *Inzake de inkomensgrenzen voor de cumulatie van een pensioen met een beroepsactiviteit: in alle pensioenregelingen zoals vroeger hetzelfde criterium hanteren om het al dan niet toegelaten karakter van de beroepsactiviteit te evalueren, ofwel gaat het om de inkomsten per kalenderjaar ofwel gaat het om de inkomsten verworven gedurende de periode van effectieve beroepsactiviteit die respectievelijk vergeleken worden met een jaargrens of een pro rata van die jaargrens*

Zie ook de bedenkingen inzake de Algemene aanbeveling 2004/2 zoals uitgebreid bij het begin van Deel 3.

Op een schriftelijke vraag¹ gesteld in de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“In antwoord op zijn vraag, heb ik de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

In de pensioenregeling voor werknemers wordt voor de cumulatie van een beroepsactiviteit en een werknemerspensioen, rekening gehouden met de jaargrens, behalve wanneer het pensioen niet voor een volledig kalenderjaar is toegekend. In dit geval wordt de jaargrens vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer 12 is en de teller gelijk is aan het aantal maanden die door het recht op pensioen zijn gedekt (artikel 64 § 3, 3e lid van het koninklijk besluit 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers).

Er bestaan gelijkaardige regelingen in de pensioenstelsels van de zelfstandigen en van de openbare sector.

¹ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005 - 2006, vraag nr. 110 van de heer Koen Bultinck van 12 juli 2005 (N) “Cumulatie pensioen met een beroepsactiviteit. – Inkomensgrenzen.”, p. 18958

In de pensioenregeling voor zelfstandigen werd met ingang van 1 januari 2002 een nieuwe regel ingevoerd die afwijkt van het basisprincipe van de grenzen per kalenderjaar en van de regelingen in het pensioenstelsel van de werknemers en van de openbare sector.

Wanneer de beroepsbezigheid in de loop van een kalenderjaar aanvangt en/of wordt stopgezet, worden de bedragen die de beroepsinkomsten niet mogen overschrijden, vermenigvuldigd met een breuk waarvan de noemer 12 is en de teller gelijk is aan het aantal maanden van beroepsbezigheid die door het recht op het pensioen zijn gedekt (artikel 107, § 3, C, tweede lid van het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, zoals gewijzigd bij koninklijk besluit van 14 november 2002 met uitwerking op 1 januari 2002).

Deze bepaling beoogt dus een specifieke situatie, met name deze van een beroepsactiviteit die niet wordt uitgeoefend gedurende het gehele kalenderjaar. Ingevolge daarvan moet men het ontvangen beroepsinkomen vergelijken met de toegelaten inkomensgrens berekend in verhouding tot het aantal maanden waarin de activiteit werd uitgeoefend.

Bij een overschrijding met minstens 15% van de aldus berekende grens, wordt het pensioen opgeschort voor de maanden waarin de bezigheid werd uitgeoefend. Het pensioen blijft uitbetaald voor de maanden waarin geen enkele activiteit werd uitgeoefend.

Ik zou uw vraagstelling in ieder geval enigszins willen nuanceren, in die zin dat indien de activiteit over het gehele jaar loopt, de gehanteerde inkomensgrens in de drie verschillende pensioenregelingen identiek is.

Het is enkel wanneer de activiteit niet gedurende het hele jaar wordt uitgeoefend dat is er inderdaad een verschil merkbaar tussen de drie pensioenregelingen.

De pensioenadministraties werden belast met een onderzoek van deze problematiek.”

Algemene aanbeveling 2004/2 *Inzake de cumulatie van rustpensioenen van de openbare sector met een beroepsactiviteit: zoals in de regeling voor werknemers en zelfstandigen en bij voorkeur met terugwerkende kracht tot 1 januari 2002, in het jaar waarin de gepensioneerde 65 jaar wordt, het jaarinkomen vergelijken met een individuele jaargrens in functie van de verjaardag*

Deze aanbeveling werd geactualiseerd en uitgebreid in 2005 – Zie bedenkingen bij het begin van Deel 3.

Algemene aanbeveling 2004/3 *Inzake het minimumpensioen voor een gemengde loopbaan in de regeling voor werknemers: dit minimumpensioen mee laten evolueren met het minimumpensioen voor zelfstandigen*

Op een schriftelijke vraag² gesteld in de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“Wat de vraag gesteld door het geachte lid betreft, heb ik de eer hem het volgende antwoord mee te delen.

Het koninklijk besluit van 14 februari 2003 bepaalde reeds dat in geval van een loopbaan volbracht voor zelfstandigen, het werknemerspensioen op het niveau van het minimumpensioen voor zelfstandigen wordt gebracht wanneer het aantal jaren, volbracht enkel in de regeling voor werknemers geen twee derden van een volledige loopbaan bereikt, maar deze twee derden wel bereikt na optelling van de jaren volbracht zowel in de regeling voor werknemers als in die voor zelfstandigen.

De programmawet van 27 december 2004 heeft deze maatregel geconsolideerd door de invoeging van de artikelen 33bis voor de rustpensioenen en 34bis voor de overlevingspensioenen in de herstellwet van 10 februari 1981 inzake pensioenen van de sociale sector.

Vorig jaar, kon het voornemen om het “minimumpensioen voor een gemengde loopbaan in de werknemersregeling” mee te laten evolueren met de verhoging van het minimumpensioen voor zelfstandigen, niet uitgevoerd worden om budgettaire redenen.”

Algemene aanbeveling 2004/4 *Inzake de loopbaanvoorwaarde gesteld voor de opening van het recht op een vervroegd rustpensioen: in de pensioenregeling voor de zelfstandigen dezelfde samentelling van de Belgische loopbaanjaren met loopbaanjaren in het buitenland mogelijk maken als deze in de werknemersregeling en met dezelfde terugwerkende kracht*

Op een schriftelijke vraag³ gesteld in de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de minister van Middenstand en Landbouw geantwoord:

“In antwoord op zijn vraag heb ik de eer het geachte lid mee te delen dat ten gevolge van de wijziging van artikel 4, § 2, eerste lid van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 bij het artikel 192

² Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2004 - 2005, vraag nr. 109 van de heer Koen Bultinck van 11 juli 2005 (N) “Minimumpensioen. – Gemengde loopbaan.”, p. 16722

³ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005 - 2006, vraag nr. 104 van de heer Koen Bultinck van 8 juli 2005 (N) “Recht op vervroegd rustpensioen. – Loopbaanvoorwaarden. – Werknemers en zelfstandigen. – Discriminatie.”, p. 18957

van de programmawet van 27 december 2004 de loopbaanvoorwaarden om een vervroegd rustpensioen toe te kennen in de regeling voor werknemers en in de regeling voor zelfstandigen inderdaad van elkaar verschillen.

Ik had bijgevolg het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen gevraagd een wetsontwerp tot wijziging van artikel 3, § 3, eerste lid, van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4°, van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, op te stellen. Het wetsontwerp zou de periodes waarvoor pensioenrechten kunnen worden geopend krachtens elke wettelijke buitenlandse pensioenregeling, moeten toevoegen bij de periodes die in overweging genomen worden voor de opening van het recht op het vervroegd rustpensioen als zelfstandige.

Uit zorg voor harmonisatie met de loopbaanvoorwaarde die de toekenning voor het niet verlaagde vervroegde rustpensioen mogelijk maakt, bepaald bij artikel 3, § 3ter, van het voornoemde koninklijke besluit van 30 januari 1997, werden de periodes weerhouden waarvoor pensioenrechten kunnen worden geopend binnen om het even welke buitenlandse pensioenregeling.

Het wetsontwerp zou rekening moeten houden met de aanbeveling die het College van de ombudsmannen voor de Pensioenen in zijn jaarverslag 2004 gemaakt heeft en bepaalde dat de nieuwe bepaling met terugwerkende kracht zou ingaan voor de pensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ten vroegste ingaan op 1 juli 1997.

Wat de begrotingsakkoorden betreft, heeft het ontwerp op dit ogenblik evenwel nog tot niets geleid.”

Algemene aanbeveling 2004/5 *Inzake de bevoegdheid van de Hoven en de Rechtbanken voor betwistingen in verband met de wettelijke pensioenen: de Arbeidsgerechten ook bevoegd maken voor de ambtenarenpensioenen of rond deze problematiek een haalbaarheidsstudie uitvoeren*

Over deze aanbevelingen werden de volgende drie parlementaire vragen gesteld.

De minister van Leefmilieu en Pensioenen antwoordde:⁴

“In antwoord op haar vraag, heb ik de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

Deze problematiek wordt thans onderzocht door de Administratie der Pensioenen. Ik meen dan ook dat het nog te vroeg is om ter zake een standpunt in te nemen.

Toch is nu reeds gebleken dat de samenstelling van de arbeidsrechtbank – waarin een vertegenwoordiger zetelt van de representatieve werkgeversorganisaties uit de private sector – niet aangepast is aan de materie van de pensioenen van de openbare sector.”

De minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen antwoordde een eerste maal:⁵

“Ik erken graag dat noch de aandacht van mijzelf, noch deze van mijn diensten tot op heden werd gevestigd op deze verschillen inzake de toestand van de gepensioneerden van de openbare dienst en deze van de privé-sector. Maar ik heb wel reeds de gelegenheid gehad aan te tonen hoezeer ik gehecht was aan de arbeidsvoorwaarden van de overheidsambtenaren met inbegrip van hun recht op een rustpensioen.

Ik zal binnenkort het initiatief nemen om een werkgroep voor deze problematiek samen te roepen opdat de bevoegde besturen deze problematiek zullen onderzoeken en, in voorkomend geval, de wettelijke of reglementaire wijzigingen die noodzakelijk zouden blijken, zullen voorbereiden.”

De minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen antwoordde vervolgens:⁶

“Ik heb het genoegen u mee te delen dat de eerste vergadering van de hierboven vermelde werkgroep werd vastgesteld op datum van 17 januari 2006.”

⁴ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005 - 2006, vraag nr. 103 van mevrouw Greet Van Gool van 20 december 2005 (N) “Ingangsdatum van het rustpensioen voor gerechtigden die in het buitenland wonen.”, p. 19772

⁵ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2004 - 2005, vraag nr. 146 van mevrouw Greet Van Gool van 30 mei 2005 (N) (aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen) “Bevoegdheid van de hoven en de rechtbanken voor betwistingen in verband met de wettelijke pensioenen. – Verschil tussen ambtenaren en werknemers en zelfstandigen.”, p. 14580

⁶ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005 - 2006, vraag nr. 174 van mevrouw Greet Van Gool van 5 december 2005 (N) (aan de minister van Ambtenarenzaken, Maatschappelijke Integratie, Grootstedenbeleid en Gelijke Kansen) “Bevoegdheid, hoven en de rechtbanken voor betwistingen in verband met de wettelijke pensioenen. – Verschil tussen werknemers en zelfstandigen en ambtenaren. – Werkgroep.”, p. 19407

Algemene aanbeveling 2003/1 *Inzake de ingangsdatum van het rustpensioen dat laattijdig aangevraagd wordt door gerechtigden die in het buitenland wonen: het pensioen altijd laten ingaan op de eerste dag van de maand volgend op die waarin de pensioenleeftijd bereikt werd*

Voor het werknemerstelsel is aan deze aanbeveling tegemoetgekomen met het koninklijk besluit van 11 mei 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers dat bepaalt:

“Artikel 1. Artikel 18bis van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 31 december 1992 en vervangen bij het koninklijk besluit van 8 augustus 1997, wordt aangevuld met het volgende lid:

“De aanvraag om rustpensioen van de personen die reeds de pensioenleeftijd bedoeld in de artikelen 2, § 1, en 3 van het koninklijk besluit van 23 december 1996 hebben bereikt, wordt geacht te zijn ingediend op de eerste dag van de maand waarin zij bedoelde pensioenleeftijd hebben bereikt.”

Art. 2. Dit besluit treedt in werking de dag waarop het in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt.”

Voor het stelsel van de zelfstandigen is er nog geen regeling getroffen.

De minister van Middenstand en Landbouw antwoordde ter zake op een parlementaire vraag:⁷

“Ik heb de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

Het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen had op mijn vraag een wetsontwerp tot wijziging van artikel 3 van het koninklijk besluit van 30 januari 1997 betreffende het pensioenstelsel der zelfstandigen met toepassing van de artikelen 15 en 27 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot vrijwaring van de leefbaarheid van de wettelijke pensioenstelsels en van artikel 3, § 1, 4o van de wet van 26 juli 1996 strekkende tot realisatie van de budgettaire voorwaarden tot deelname van België aan de Europese en Monetaire Unie, opgesteld.

⁷ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2004 - 2005, vraag nr. 103 van mevrouw Greet Van Gool van 30 mei 2005 (N) (aan de minister van Leefmilieu en Pensioenen) “Bevoegdheid van de hoven en de rechtbanken voor betwistingen in verband met de wettelijke pensioenen. – Verschil tussen ambtenaren en werknemers en zelfstandigen.”, p. 15363

Het ontwerp voorzag dat de pensioenaanvraag die ingediend wordt na de pensioenleeftijd door een sociaal verzekerde die zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland heeft, geacht wordt te zijn ingediend op de eerste dag van de maand waarin die leeftijd is bereikt. Zo kan, overeenkomstig de bestaande wetgeving, het rustpensioen ingaan op de 1ste dag van de maand die volgt op deze waarin de pensioenleeftijd is bereikt.

Om de sociaal verzekerden die een gemengde loopbaan hebben als zelfstandige en als werknemer een gelijke behandeling te waarborgen, bepaalde het ontwerp dat de maatregel in werking trad op dezelfde datum als de gelijkaardige maatregel in de regeling voor werknemers, ingevoerd door een koninklijk besluit van 11 mei 2005, hetzij op 20 mei 2005. Het wetsontwerp in kwestie heeft een ongunstig advies gekregen van de minister van Begroting en kon niet aan de Ministerraad worden voorgelegd.”

Algemene aanbeveling 2003/2 *Inzake het drempelbedrag waaronder een pensioen als werknemer of zelfstandige niet toegekend wordt: in geval van gemengde loopbaan als werknemer en zelfstandige het pensioen dat kleiner is dan het drempelbedrag tóch toekennen als de som van de pensioenen als werknemer en zelfstandige het drempelbedrag overschrijdt*

Deze aanbeveling werd geactualiseerd en uitgebreid in 2005 – Zie bedenkingen bij het begin van Deel 3.

Algemene aanbeveling 2003/3 *Inzake oudere werknemers die een beroepsactiviteit als zelfstandige beginnen om aan de werkloosheid te ontsnappen: bij een terugkeer naar de werkloosheid de gelijkstelling van deze nieuwe periode van werkloosheid met een periode van beroepsactiviteit mogelijk maken op basis van het laatst verdiende loon als werknemer*

Ook deze aanbeveling is ingewilligd. Het koninklijk besluit van 22 december 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers bepaalt:

“Artikel 1. Artikel 24bis, eerste lid, 1, van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 5 april 1976 en gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 14 mei 1981, 4 december 1990, 21 maart 1997 en 11 december 2001, wordt aangevuld met de volgende leden: “Nochtans, wanneer een periode bedoeld in artikel 34, § 1, A, 1°, tijdelijk onderbroken ten gevolge van de uitoefening van een activiteit als zelfstandige tijdens een termijn die negen jaar niet overtreft, en de periode waarin deze activiteit als zelfstandige werd uitgeoefend onmiddellijk is gevolgd door een nieuwe periode zoals bedoeld in artikel 34, § 1, A, 1°, heeft het fictief loon voor deze laatste periode als basis het fictief loon dat geldt voor het kalenderjaar waarin de eerste periode van werkloosheid werd beëindigd.”

Voor de toepassing van het vorige lid, dient de werknemer de leeftijd van 50 jaar te hebben bereikt op het ogenblik dat de activiteit als zelfstandige aanvangt en tegelijk het bewijs te leveren van een tewerkstelling in de hoedanigheid van werknemer gedurende ten minste twintig jaar, waarvan voor elk van die jaren moet aangetoond worden dat de tewerkstelling met ten minste één derde van een voltijdse arbeidsregeling overeenstemt, zoals bepaald bij artikel 3 van het koninklijk besluit van 21 maart 1997 tot uitvoering van artikel 4, § 2, vijfde lid, van het koninklijk besluit van 23 december 1996 tot uitvoering van de artikelen 15, 16 en 17 van de wet van 26 juli 1996 tot modernisering van de sociale zekerheid en tot invoering van de leefbaarheid van de pensioenstelsels.

Art. 2. De bepalingen van dit besluit zijn van toepassing op de pensioenen die daadwerkelijk en voor de eerste maal ten vroegste op 1 januari 2005 ingaan.

Algemene aanbeveling 2003/4 *Inzake de inkomensgarantie voor ouderen (IGO): onderzoeken of de IGO vatbaar moet blijven voor beslag wegens het niet of onvolledig betalen van het onderhoudsgeld aan de uit de echt gescheiden echtgenoot*

Zie Jaarverslag 2004 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 161

Algemene aanbeveling 2003/5 *Inzake de betaling van de pensioenen in het buitenland: de betaling op een persoonlijke rekening bij een financiële instelling mogelijk maken in zoveel mogelijk landen*

Op een schriftelijke vraag⁸ gesteld in de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“In antwoord op zijn vraag, heb ik de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

De Europese reglementen over de sociale zekerheid bepalen als algemene regel dat de uitkeringen rechtstreeks worden betaald aan de gerechtigden door de instelling die ze verschuldigd is.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 1, § 1, tweede lid van het koninklijk besluit van 28 februari 1993, kunnen de onderdanen van een Staat met wie België een overeenkomst inzake sociale zekerheid heeft rechtstreeks één of meer uitkeringen betaald die volledig en overal ter wereld betaalbaar zijn, op hun aanvraag de betaling van die uitkeringen bekomen op een persoonlijke rekening geopend bij een financiële instelling die gevestigd is op het grondgebied van de Staat van wie zij onderdaan zijn.

⁸ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005 - 2006, vraag nr. 127 van de heer Hagen Goyvaerts van 25 oktober 2005 (N) “Uitbetaling van overlevingspensioen buiten de EU. – Uitzondering voor Marokko.”, p. 19424

Ingevolge de administratieve Schikking van 31 maart 2000 (Belgisch Staatsblad van 9 juni 2000) betreffende de toepassingsmodaliteiten van het algemeen verdrag inzake de sociale zekerheid tussen het Koninkrijk België en het Koninkrijk Marokko, werd de mogelijkheid geboden om, op verzoek van de rechthebbende de betaling van het pensioen op een persoonlijke rekening geopend in Marokko te innen.

Bijgevolg, zijn de pensioenen sinds april 2001 betaalbaar op een bankrekening geopend bij een financiële instelling gevestigd in Marokko aan de gerechtigden die de Belgische of de Marokkaanse nationaliteit bezitten en die in Marokko wonen.

De Rijksdienst heeft het onderzoek aangevat van de uitbreiding naar andere landen van de mogelijkheid de pensioenen te betalen op een rekening geopend bij een financiële instelling.

Om deze uitbreiding te bewerkstelligen, dient er in het betrokken land, overeenkomstig het voormeld koninklijk besluit, een verrekenkamer of een gelijkaardig systeem te bestaan en het werkgebied van de bankcorrespondent moet het volledige grondgebied beslaan.

Wat in het bijzonder de pensioenbetalingen in Polen betreft, en voor zijn toetreding tot de Europese Unie, werden de pensioenbetalingen per kwartaal verricht door de bemiddeling van een Pools organisme, de Zakład Ubezpieczeń Społecznych. De Rijksdienst voor Pensioenen betaalt sinds 1 oktober 2004 de pensioenen aan de rechthebbenden (ongeveer 1000) via een internationale postwissel.

Voor de nabije toekomst kan de betaling door rechtstreekse creditering van een Poolse rekening niet worden overwogen. Het is inderdaad zo dat er geen eenvormige structuur bestaat voor de Poolse bankrekeningen en bovendien zijn er twee nationale verrekenkamers. Ik wens bovendien de aandacht te vestigen op het feit dat slechts een derde van de Polen over een bankrekening beschikt.

De verdere uitbreiding van de betalingen van de pensioenen per overschrijving op een financiële rekening naar andere landen, hangt af van het vervullen van de voorwaarden vervat in het voormelde koninklijk besluit.

Van zodra wordt vastgesteld dat deze vervuld zijn, zal de Rijksdienst voor Pensioenen de procedure aanvatten om de betaling per overschrijving te bewerkstelligen. Een specifieke communicatie zal dan aan de betrokken gepensioneerden worden gestuurd.”

⁹ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005 - 2006, vraag nr. 128 van de heer Hagen Goyvaerts van 25 oktober 2005 (N) “Uitbetaling van overlevingspensioen op een buitenlandse rekening.”, p. 20048

Op een tweede schriftelijke vraag⁹ ter zake gesteld in de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft de minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“In antwoord op zijn vraag, heb ik de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

Inzake bestaat er geen enkel verschil tussen een rustpensioen en een overlevingspensioen.

De Europese reglementen over de sociale zekerheid bepalen als algemene regel dat de uitkeringen rechtstreeks worden betaald aan de gerechtigden door de instelling die ze verschuldigd is.

Overeenkomstig de bepalingen van artikel 1, § 1, tweede lid van het koninklijk besluit van 28 februari 1993, kunnen de onderdanen van een Staat met wie België een overeenkomst inzake sociale zekerheid heeft afgesloten en aan wie de Rijksdienst voor Pensioenen rechtstreeks één of meer uitkeringen betaalt die volledig en overal ter wereld betaalbaar zijn, op hun aanvraag de betaling van die uitkeringen bekomen op een persoonlijke rekening geopend bij een financiële instelling die gevestigd is op het grondgebied van de Staat van wie zij onderdaan zijn.

De uitbreiding van de betalingen van de pensioenen in het buitenland per overschrijving op een financiële rekening, hangt af van het vervullen van de voorwaarden vervat in het voormelde koninklijk besluit.

Van zodra wordt vastgesteld dat deze vervuld zijn, zal de Rijksdienst voor Pensioenen de procedure aanvatten om de betaling per overschrijving te bewerkstelligen. Een specifieke communicatie zal dan aan de betrokken gepensioneerden worden gestuurd.”

Zie ook het Jaarverslag 2004 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 162

Algemene aanbeveling 2002/1 *Inzake gelijkstelling in de pensioenregeling voor werknemers: na overdracht van bijdragen van de werknemersregeling naar de openbare sector; de gelijkgestelde periodes in de werknemersregeling blijven berekenen op basis van de werkelijk verdiende lonen als werknemer die ingeschreven waren op de individuele rekening*

Algemene aanbeveling 2002/2 *Inzake cumulatie van pensioenen met vervangingsinkomens: zoals in de regeling voor werknemers en die voor zelfstandigen, ook in de regeling voor de openbare sector het pensioen slechts schorsen gedurende de periode dat de gepensioneerde een vervangingsinkomen geniet*

Algemene aanbeveling 2002/3 *Inzake het principe van de eenheid van loopbaan: dit principe opheffen bij samenloop van een pensioen als werknemer en/of zelfstandige met een pensioen van de DOSZ dat gevestigd is met vrijwillige bijdragen*

Algemene aanbeveling 2002/4 *Inzake de Inkomensgarantie voor ouderen (IGO): de wet zo aanpassen dat voor de personen opgenomen in hetzelfde rusthuis, rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis de bestaansmiddelen en de pensioenen niet gedeeld worden door het aantal personen dat dezelfde hoofdverblijfplaats deelt*

Zie het Jaarverslag 2004 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 164

Algemene aanbeveling 2002/5 *Inzake de toegelaten beroepsactiviteit voor gepensioneerden: de sanctie wegens het niet afleggen van een voorafgaande verklaring afschaffen of beperken tot één twaalfde van het jaarinkomen uit beroepsactiviteit*

Zie ook de bedingen inzake de Algemene aanbeveling 2004/2, zoals uitgebreid.

Algemene aanbeveling 2002/6 *Inzake het supplement minimum in de openbare sector: onderzoeken of de huidige cumulatierегeling voor een winstgevende activiteit als zelfstandige kan/moet behouden blijven. De huidige regeling maakt de uitoefening van een beperkte activiteit als zelfstandige quasi onmogelijk omdat er rekening gehouden wordt met het brutoinkomen als zelfstandige*

Zie ook de bedingen inzake de Algemene aanbeveling 2004/2, zoals uitgebreid.

Algemene aanbeveling 2001/1 *Inzake indexering van de pensioenen in de openbare sector: onderzoeken of de ongelijke behandeling van gepensioneerden die vooraf betaald en gepensioneerden die na vervallen termijn betaald worden, kan/moet gehandhaafd blijven*

Zie het Jaarverslag 2002 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 180

Algemene aanbeveling 2001/2 *Inzake het gewaarborgd minimumpensioen in de openbare sector: onderzoeken of de wetgeving zodanig kan genuanceerd worden dat in geval van feitelijke scheiding beter rekening gehouden wordt met de werkelijke gezinstoestand van de gepensioneerde*

Zie het Jaarverslag 2003 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 170

Algemene aanbeveling 2001/3 *Inzake de pensioenbijslag voor zelfstandigen: een gemotiveerde beslissing met recht van beroep verplicht maken*

Zie het Jaarverslag 2002 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 182

Algemene aanbeveling 2001/4 *Inzake de ambtsbalve herziening wegens "een dwaling omtrent het recht of de feiten" of wegens "een onregelmatigheid of materiële vergissing": de teksten in de pensioenregeling voor werknemers, de pensioenregeling voor zelfstandigen, het gewaarborgd inkomen voor bejaarden en de Inkomensgarantie voor ouderen met mekaar in overeenstemming brengen*

Zie het Jaarverslag 2003 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 170

Algemene aanbeveling 2001/5 *Inzake het herstellen van een fout die door de pensioendienst begaan is in het nadeel van de gerechtigde: in alle regelingen dezelfde terugwerkende kracht van het herstel invoeren*

Zie het Jaarverslag 2003 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 170

Algemene aanbeveling 2000/1 *Het invoeren van de wettelijke mogelijkheid om regularisatiebijdragen voor studieperiodes die vrijwillig betaald zijn en die uiteindelijk geen pensioenvoordeel opleveren, terug te betalen*

Op een schriftelijke vraag¹⁰ gesteld in de Senaat heeft de minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“In antwoord op haar vraag, heb ik de eer het geachte lid het volgende mee te delen. Zoals eerder bevestigd, kan de toepassing van de bestaande wetgeving, zoals de eenheid van loopbaan, tot gevolg hebben dat vroeger betaalde regularisatiebijdragen niet in een pensioen worden omgezet, omdat de jaren waarop ze betrekking hebben, uit de pensioenberekening worden geweerd. In het merendeel van de gevallen gaat het om bijdragebetalingen verricht voor studieperiodes (ingevolge een latere vaste benoeming bij de overheid met de daaraan verbonden diplomabonificatie, het overschrijden van de interne eenheid van loopbaan).

1. Er zijn drie geschillen aanhangig met als inzet de terugvordering van overbodig betaalde regularisatiebijdragen. Één ervan is nog hangend, in de twee overige werd in het arrest de eis tot terugbetaling afgewezen.
2. De Rijksdienst beschikt niet over statistische gegevens in verband met het aantal geregulariseerde studiejaren dat niet wordt opgenomen in de pensioenbeslissing als gevolg van het toekennen van de diplomabonificatie bij de openbare sector of van de toepassing van de regels van de interne eenheid.
3. Tijdens de periode 11 januari 1991 tot 30 april 2005 werden 41.009 aanvragen om regularisatie van de studieperioden ingediend (26.595 Nederlandstalig, 14.414 Franstalig). In beginsel ontvangt elke aanvrager een kennisgeving met daarin de kostprijs van de te regulariseren periode. Belangrijk is dat slechts 80 % van de aanvragers ook effectief overgaat tot betaling.

¹⁰ Vr. en Ant., Senaat, gewone zitting 2004 - 2005, vraag nr. 3-2378 van mevrouw De Schamphelaere van 19 mei 2005 (N) “Regularisatie van studieperiode en pensioenen. – Terugbetaling van de bijdragen. – Rechtsgeschillen. – Aanpassing van de wetgeving.”, p. 4069

4. Personen die een aanvraag om regularisatie van de studieperioden hebben ingediend, ontvangen een gedetailleerde documentatie, waar onder meer deze tekst in voorkomt: "Diplomabonificatie in het pensioenstelsel van de openbare sector: statutaire agenten kunnen onder bepaalde voorwaarden aanspraak maken op een diplomabonificatie. Dan hoeven zij geen bijdragen te betalen in de pensioenregeling van de openbare sector. Wie agent van de openbare sector is geweest, kan bijkomende inlichtingen inwinnen bij de Administratie der Pensioenen, Victor Hortaplein 40, bus 30 te 1060 Brussel (tel. 02/558.63.20).

Bijdragen die hij, in het kader van de regularisatie van studieperiodes, onnodig zou betaald hebben bij de Rijksdienst voor Pensioenen, worden echter niet terugbetaald".

5. De opname van het pensioen voor de normale pensioenleeftijd is afhankelijk gesteld van een vereiste van duur van de loopbaan (voor het ogenblik 35 jaar). Het koninklijk besluit van 23 december 1996 stelt in zijn artikel 4, § 2, 2°, derde lid dat de tijdvakken, geregulariseerd met toepassing van de artikelen 3ter (vrijwillige bijdragebetaling) en artikel 7 (studieperioden) niet in aanmerking genomen worden voor het bereiken van dit totaal. De wetgever heeft geoordeeld dat er bij deze vormen van regularisatie geen rechtstreekse band is met een arbeidsovereenkomst, dit in tegenstelling tot andere regularisaties (loopbaanonderbreking, tewerkstelling waarvoor geen bijdragebetaling gebeurd is), waar die band wel aanwezig is en die dus wel in aanmerking genomen worden voor het bereiken van voormeld totaal.

Rekening houdend met deze elementen, meen ik dat er zich geen wijziging van de reglementering opdringt."

Zie het Jaarverslag 2004 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 166 en het Jaarverslag 2002 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 185

Algemene aanbeveling 2000/2 *In de pensioenregeling voor zelfstandigen het onderzoek van de rechten op overlevingspensioen na de ontbinding van een nieuw huwelijk niet langer afhankelijk maken van een nieuwe aanvraag*

In de praktijk onderzoekt het RSVZ reeds de rechten op basis van een gewone brief. (Zie het Jaarverslag 2003 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 174)

De wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen wat de schorsing en de herkrijging van het recht op een overlevingspensioen betreft, voert officieel een automatisme in voor de herkrijging van het overlevingspensioenen.

De wet bepaalt:

“Artikel 1. Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2. Artikel 7 van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 1 juni 1984, wordt vervangen door de volgende bepaling: “Art. 7. Onverminderd de toepassing van artikel 8 wordt het genot van het overlevingspensioen geschorst:

1° wanneer de langstlevende echtgenoot hertrouwt gedurende de duur van dit huwelijk;

2° wanneer en zolang de langstlevende echtgenoot, zo hij geen vijfenveertig jaar oud is, niet meer voldoet aan één van de voorwaarden die de vervroegde toekenning van het overlevingspensioen mogelijk maken.

De Koning bepaalt:

1° de verdere toepassingswijze van deze bepaling;

2° op welke datum de schorsing van het genot van het overlevingspensioen uitwerking heeft en op welke datum het genot van het overlevingspensioen wordt hervat.” ”

De uitvoeringsbesluiten van de wet zijn evenwel nog niet verschenen. In verband hiermee heeft de minister van Middenstand en Landbouw geantwoord op een parlementaire vraag:¹¹

“Ik heb de eer het geachte lid het volgende mee te delen.

Voor de toepassing van het bij de wet van 10 augustus 2005 gewijzigde artikel 7 van het koninklijk besluit nr. 72 van 10 november 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen moet nog een koninklijk besluit opgesteld worden dat de toepassingsmodaliteiten bevat van het vermelde artikel. Zo dient onder meer de data bepaald te worden waarop het overlevingspensioen geschorst wordt en hervat wordt.

Opdat het gewijzigde artikel 7 echter zou kunnen uitgevoerd worden, dient het Rijksinstituut te beschikken over de informatie omtrent de nieuwe situatie van de langstlevende echtgenoot.

De bestaande elektronische stromen voorzien momenteel de doorzending van de nodige gegevens nog niet.

Het is dan ook de bedoeling van het Rijksinstituut om de bestaande elektronische stromen uit te breiden en de efficiëntie van de programma's te verhogen. Dit wordt thans bekeken in het licht van de verschillende lopende projecten.”

¹¹ Vr. en Ant., Kamer van Volksvertegenwoordigers, gewone zitting 2005-2006, vraag nr. 100 van mevrouw Greet Van Gool van 1 december 2005 (N) “Zelfstandigen. – Schorsing van het overlevingspensioen. – Hervatting van het recht.”, p. 19395

Algemene aanbeveling 2000/3 *Het opleggen van een specifieke informatieplicht aan de verzekeringsmaatschappijen en de pensioenfondsen die instaan voor de pensioentoezegging van instellingen van openbaar nut*

Zie het Jaarverslag 2001 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 166

Algemene aanbeveling 2000/4 *In het stelsel van de Overzeese sociale zekerheid en dat van de koloniale pensioenen ten laste van de Openbare Schatkist de gelijkstelling van de militaire diensten mogelijk maken*

Zie het Jaarverslag 2001 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 167

Algemene aanbeveling 2000/5 *Het verduidelijken van het Handvest van de sociaal verzekerde: mogelijkheid of onmogelijkheid om termijnen inzake beslissing en betaling te compenseren*

Algemene aanbeveling 2000/6 *Het wijzigen van de regeling in het decreet van 28 juni 1957 houdende statuut van de Koloniale verzekeringskas zodanig dat de rechten op een pensioen als uit de echt gescheiden echtgenoot niet langer afhangen van de inhoud van het vonnis of arrest van echtscheiding*

Zie het Jaarverslag 2002 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 186

Algemene aanbeveling 2000/7 *Het aanstellen van informatieambtenaren bij de pensioendiensten*

Op een schriftelijke vraag¹² gesteld in de Senaat heeft de minister van Leefmilieu en Pensioenen geantwoord:

“Rijksdienst voor Pensioenen

De gewestelijke bureaus van de Rijksdienst voor Pensioenen organiseren in een groot aantal gemeenten in ons land zitdagen. De plaatsen en data van deze zitdagen hangen uit op de gemeentebesturen en zijn ook terug te vinden op de website van de Rijksdienst.

De Rijksdienst voor Pensioenen stelt een “Memento” ter beschikking van het publiek, dat alle nuttige informatie bevat over de werknemerspensioenen en over de Inkomensgarantie voor ouderen (toekennings- en betalingsregels), alsook regels over de betaling van het zelfstandigenpensioen.

¹² Vr. en Ant., Senaat, gewone zitting 2004 - 2005, vraag nr. 3-2712 van de heer Brotcorne van 19 mei 2005 (F) “Pensioenen. – Toekomstig gepensioneerden. – Informatie. – Verbetering.”, p. 4071

De website <http://www.rvp.fgov.be> wordt voortdurend bijgewerkt en de inhoud van de rubrieken wordt op regelmatige basis herzien om het zoeken naar informatie zo gemakkelijk mogelijk te maken voor niet-ingewijden. De site is beschikbaar in de drie landstalen en kan worden geraadpleegd door slechtzienden (de site heeft het label “Blindsurfer” bekomen).

De Rijksdienst voor Pensioenen werkt eveneens actief mee aan de inhoud van de “portalsite van de sociale zekerheid” en van de “federale portalsite” (belgium.be) en nodigt daar in het bijzonder de surfers uit de Rijksdienst voor Pensioenen-website te bezoeken waar meer gedetailleerde informatie beschikbaar is.

De Rijksdienst voor Pensioenen coördineert en verzekert de dienst infopensioenen, in medewerking met het Rijksinstituut voor Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen en de Administratie der Pensioenen. Deze dienst biedt aan elke persoon van minstens 55 jaar de mogelijkheid om een raming te krijgen van het bedrag van zijn toekomstig pensioen (17.331 aanvragen werden behandeld tussen januari en mei 2005).

Ten slotte wijs ik erop dat de Rijksdienst voor Pensioenen, in de loop van 2006, aan de werknemers die de leeftijd van 55 jaar bereiken automatisch, samen met een “bijzonder loopbaanoverzicht”, een raming zal sturen van het bedrag van hun pensioen.

Administratie der Pensioenen

Wat de informatie aan de toekomstige gepensioneerden betreft, heeft de Administratie der Pensioenen onlangs een cel “Kennismanagement” opgericht.

Zij beschikt over een website die voortdurend bijgewerkt wordt en die aan de gepensioneerde en de toekomstige gepensioneerde diverse informatie verstrekt, meer bepaald over (de wijzigingen in) de reglementering, over verschillende nuttige adressen, ...

De Administratie behandelt de vragen om informatie die haar per e-mail worden toegezonden. In dit kader heeft zij sinds het begin van dit jaar ongeveer 710 vragen behandeld.

De Administratie der Pensioenen neemt deel aan beurzen, zoals “Zenith”, en aan de voorbereidingsdagen voor de toekomstige gepensioneerde die georganiseerd worden door verschillende overheidsdiensten.

Bovendien stelt zij aan de gepensioneerden en toekomstige gepensioneerden brochures ter beschikking die regelmatig bijgewerkt worden. Deze kunnen via de website op het internet besteld worden. Zij handelen specifiek over de invloed van de loopbaanonderbreking op de pensioenen en de cumulatie van het pensioen met inkomsten uit de uitoefening van een beroepsactiviteit.

De Administratie der Pensioenen beschikt over informatieambtenaren die antwoorden op de talrijke praktische vragen die de toekomstige gepensioneerden zich stellen. Zij voeren simulaties uit in het kader van de "Infodienst Pensioenen" om een raming te maken van het bedrag van het toekomstige pensioen.

Ten slotte heeft de Administratie der Pensioenen, sinds geruime tijd, zowel in Brussel als in andere steden, inlichtingenbureaus ten dienste van de gepensioneerden en de toekomstige gepensioneerden.

Verder onderzoek ik momenteel de mogelijkheid om op termijn te komen tot een zeer gedetailleerde en geïndividualiseerde informatieverstrekking aan elke persoon die dat wil, ongeacht diens leeftijd. Ik leg de lat daarbij bewust zeer hoog, wetende dat dat doel waarschijnlijk slechts op termijn en dan nog gefaseerd zal kunnen bereikt worden.

Zo zou de informatie die zou moeten kunnen verstrekt worden, zowel de individuele historiek moeten betreffen (welke rechten heb ik reeds opgebouwd tot op dit moment; de individuele pensioenrekening, inclusief de tweede pijler) als de individuele vooruitzichten (wat zal mijn pensioen zijn indien ik mijn huidige loopbaan x, y of z jaren verder zet; wat zal mijn pensioen zijn indien ik voortaan deeltijds ga werken; enz.).

De toegang tot deze informatie, moet zo divers en zo laagdrempelig mogelijk zijn: via de gemeente, via belangenorganisaties zoals vakbonden, via een uniek loket, via een contact center, online via een website waarop men zich persoonlijk kan identificeren, via een (aangepaste) jaarlijkse fiche (cf. pensioenfiche Cimire), enz.

Deze informatie moet kunnen verstrekt worden op vraag (passieve informatieverstrekking), maar moet op gezette tijdstippen (x-jaarlijks, op bepaalde leeftijden, op bepaalde carrièremomenten, ...) ook op initiatief van de overheid (actieve informatieverstrekking) aan de betrokkenen worden bezorgd.

De randvoorwaarden voor een dergelijke gevorderde dienstverlening en informatieverstrekkingen zijn aanzienlijk.

Vooreerst moet de back-office zeer sterk ontwikkeld worden. Er zijn on-line consulteerbare databanken nodig voor de loopbanen in elk van de drie stelsels. Het staat buiten kijf dat de constructie van dergelijke loopbaandatabanken technisch mogelijk is (zie het voorbeeld

van Cimire voor de werknemersloopbanen), al zal dat, vooral in de overheidssector, alles behalve eenvoudig zijn. Moeilijker ligt het vraagstuk van de integratie van het verleden: heel dit initiatief kan enkel maar renderen binnen aanvaardbare termijn indien ook de reeds bestaande gegevens geïntegreerd worden. Het zijn immers niet de beginnende actieven die in eerste instantie behoefte zullen hebben aan deze info, maar wel de mensen die reeds 30 en meer jaren carrière achter de rug hebben en die voor een carrièrekeuze staan.

Daarnaast zal ook de front office moeten ontwikkeld worden. Het gaat daarbij om de ontwikkeling van bijvoorbeeld simulatieprogramma's (programma's die de informatieverstrekkers of de betrokkenen zelf moeten toelaten simulaties te maken van de pensioenrechten in verschillende loopbaanhypothesen; deze programma's leveren indicatieve informatie op en geen bindende pensioenberekeningen) en van consultatieprogramma's (programma's die moeten toelaten historische informatie op te vragen).

Dit is zonder twijfel een immens project dat bovendien aanzienlijke hoeveelheden tijd en geld zal vergen. Voor de uitvoering hiervan is het wenselijk dat er een na een initiële, niet mis te verstane politieke beslissing ten voordele van dit project, een technische werkgroep op hoog, ambtelijk niveau gemandateerd maar ook geresponsabiliseerd (bijvoorbeeld via beheersovereenkomsten) wordt om een duidelijk stappenplan op te stellen en dit uit te voeren binnen een afgesproken, realistische timing.

Ik zal dit project in het kader van het eindeloopbaandebat ter goedkeuring aan de regering voorleggen.”

Zie ook het Jaarverslag 2004 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 167

Algemene aanbeveling 1999/1 *Aanpassing van de reglementering betreffende de betaling per overschrijving van de uitkeringen betaald door de Rijksdienst voor Pensioenen en de erop gebaseerde overeenkomsten*

Zie het Jaarverslag 2004 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 168

Algemene aanbeveling 1999/2 *Het doorzichtiger maken van de besluitvorming van de Raad voor uitbetaling van de voordelen en het bevoegd maken van de Arbeidsgerechten voor betwistingen in verband met de motivering van de beslissing van de Raad*

Zie het Jaarverslag 2004 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 169 en het Jaarverslag 2000 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 177

Algemene aanbeveling 1999/3 *Het wegwerken van een verschil in de toepassing van het principe van de eenheid van loopbaan tussen de pensioenregeling voor werknemers en die voor zelfstandige*

Zie het Jaarverslag 2001 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 170 en het Jaarverslag 2000 van de Ombudsdienst Pensioenen, p. 178

Algemene aanbeveling 1999/4 *Ambtshalve toekenning van de pensioenrechten bij het bereiken van de pensioenleeftijd*

Zie het Jaarverslag 2002 van de Ombudsdienst Pensioenen, p.187